

УДК 347.99:004

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-15-296-301

Позняков Спартак Петрович,

доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права Вінницького національного аграрного університету
e-mail: poznakovspartak@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3861-3710>

Гальона Інеса Іванівна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри транспортних технологій Національного транспортного університету
e-mail: ntu.tt.inesa@gmail.com
[orcid.org/ 0000-0002-1484-1682](https://orcid.org/0000-0002-1484-1682)

Медведська Вікторія Валеріївна,

доктор філософії, старший викладач кафедри транспортного права та логістики Національного транспортного університету
e-mail: v_medevedska@ukr.net
[orcid.org/ 0000-0001-5579-4600](https://orcid.org/0000-0001-5579-4600)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ «ЕЛЕКТРОННОГО СУДУ»: ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОСВІДУ

Стаття присвячена висвітленню питання тенденцій розвитку цифрової трансформації у національному судочинстві. Охарактеризовано сутність поняття «електронний суд» та його значення для забезпечення ефективності судочинства. Досліджено основні аспекти та напрями «електронного суду» відповідно до чинного законодавства.

У статті проаналізовано основні європейські стандарти запровадження електронного судочинства та впровадження цифрових технологій у процес правосуддя.

Розкрито проблеми запровадження «електронного суду» на сучасному етапі його становлення та реалізації на практиці. Запропоновані шляхи та перспективи розвитку функціонування електронного судочинства на національному рівні.

Автори прийшли до висновку, що розвиток електронного правосуддя є ключовим елементом модернізації судових систем. Основною метою електронного судочинства є впровадження та просування електронних систем, процесів і технологій у сфері юстиції та електронного урядування.

Ключові слова: правове регулювання, інформаційні технології, електронний суд, ефективне судочинство, правосуддя.

Poznyakov S., Galyona I., Medvedska V. LEGAL REGULATION OF "ELECTRONIC COURT": FEATURES OF EUROPEAN AND NATIONAL EXPERIENCE

The article is devoted to highlighting the issue of trends in the development of digital transformation in the national judiciary. The essence of the concept of "electronic court" and its importance for ensuring the effectiveness of judicial proceedings are characterized. The main aspects and directions of the "electronic court" were studied in accordance with the current legislation.

The article analyzes the main European standards for the introduction of electronic justice and the introduction of digital technologies into the justice process.

The problems of the introduction of the "electronic court" at the current stage of its formation and implementation in practice are revealed. Proposed ways and prospects for the development of the functioning of electronic justice at the national level.

The authors came to the conclusion that the development of electronic justice is a key element of the modernization of judicial systems. The main goal of e-judiciary is the implementation and promotion of electronic systems, processes and technologies in the field of justice and e-government.

Key words: legal regulation, information technologies, electronic court, effective judiciary, justice.

Постановка проблеми. Становлення та розвиток України як правової держави вимагає проведення реформування різних сфер суспільного життя. Однієї з найбільш важливих напрямів такого процесу можна вважати модернізацію та оновлення судової системи України.

Основним завданням процесу реформування національної судової системи є забезпечення права на судовий захист, а також підвищення її ефективності, доступності та прозорості, у тому числі шляхом використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Упровадження новітніх інформаційно-телекомунікаційних технологій у судову систему України здатне суттєво модернізувати діяльність судів. Цифрові інструменти можуть підвищити ефективність сектору правосуддя, прозорість і доступ до правосуддя. При стратегічному застосуванні електронне правосуддя може сприяти верховенству права та захисту прав людини, а також підвищувати ефективність систем та установ правосуддя. Але технологію також можна використовувати таким чином, щоб посилювати несправедливість, негативно впливати на права та свободи, розпалювати насильство та сприяти злочинності. Виявлення та розуміння як можливостей, так і ризиків технологій має вирішальне значення для повного усвідомлення їх ролі в просуванні правосуддя, прав людини та верховенства права. Все це зумовлює виникнення, поряд із традиційною формою судочинства, новий формат – «електронний суд».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням впровадження інформаційних технологій у діяльність державних органів у науковій літературі приділено належну увагу. Електронне судочинство як окремий напрямок електронного урядування останнім часом досліджують все більше вітчизняних дослідників, серед яких: А.Каламайко, М.Кравчик, Н.Логінова, І.Каланча, Л.Сердюк, В.Білоус, О.Фонова, О.Головченко, Р.Кирилюк, О.Присяжнюк, І.Булгакова та інші.

Мета статті. є аналіз сучасного стану правового забезпечення функціонування електронного судочинства в Україні, визначення його специфіки, сутності та значення, а також обґрунтування пріоритетних напрямків його вдосконалення з урахуванням позитивного європейського досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доступ до правосуддя став важливою проблемою для багатьох судових систем у всьому світі. Технології все частіше розглядаються як потенційний засіб полегшення доступу до правосуддя особливо в частині підвищення ефективності у сфері юстиції. Міжнародне поширення інформаційних систем у секторі юстиції ставить важливе питання про те, як забезпечити якість послуг і безпеку.

Затримки у вирішенні судових справ і винесенні судових рішень мають низку негативних наслідків. Уявна нездатність держави швидко й ефективно здійснювати правосуддя може спричинити відсутність довіри до державних інституцій, підриваючи соціальну та політичну тканину та міжнародний авторитет країни. На матеріальному рівні неефективність системи правосуддя перешкоджає або затримує повернення величезних сум податків і внесків державними органами, пенсійними фондами та окремими сторонами. Застосування Інтернет-технологій у судовій системі дозволяє значно прискорити розгляд справ від чого «виграють» всі учасники сфери правосуддя. Електронне подання та класифікація судових справ мають великий потенціал для порівняльного зіставлення та юрисдикційного контролю. Завдяки цьому судді можуть більш ретельно та якісно розглядати доручені їм справи.

У 2020 році пандемія COVID-19 порушила системи правосуддя та закрила багато судів, що негативно вплинуло на забезпечення справедливості під час карантину. Це зумовило процес цифрової трансформації в секторі юстиції. Уряди багатьох країн почали використовувати оновлені платформи для онлайн-подання документів, цифрових процесів і віртуальних судів. Відтак, давні заклики до модернізації та цифровізації судових послуг у всьому світі отримали новий імпульс.

Окрім пандемії актуалізує питання запровадження електронного судочинства в нашій державі і повномасштабне вторгнення росії. Умови воєнного стану призвели до збільшення кількості судів, де було запроваджено дистанційну роботу, а це, у свою чергу, збільшило важливість питання правильного функціонування підсистеми «Електронний суд», яка надає учасникам судового процесу значні переваги у доступі до судочинства: подавати документи в електронному вигляді, надсилати таким учасникам процесуальні документи в електронному вигляді, брати участь у судовому засіданні за допомогою засобів відеозв'язку тощо.

На сьогодні системи «Електронний суд» діють у багатьох європейських країнах, а також США, Австралії тощо. Це забезпечує, в першу чергу, функціонування моделей судового процесу, котрі дають можливість здійснювати судовий розгляд без вчинення зайвих фізичних транзакцій.

Досліджуючи загальноєвропейський досвід запровадження електронного судочинства, варто зазначити, що перші кроки на шляху до цифрової трансформації у судовій владі відбулися ще у 1995 році. Рекомендацією № R (95) 11 Комітету міністрів Ради Європи щодо відбору, опрацювання, подання та архівації судових рішень у законних інформаційно-пошукових системах від 11 вересня 1995 р. було визначено пріоритети розвитку та функціонування автоматизованих судових систем.

Проте, це не означало миттєве впровадження електронного правосуддя в усіх країнах Європи. Реальні заходи європейських країн щодо процесу діджиталізації у сфері судочинства було здійснено починаючи з 2008-2009 років, а вже зараз мають успішно працюючу систему.

Вагомим внеском у запровадження електронного судочинства стала Європейська стратегія електронного правосуддя, яку вперше представила Європейська Комісія 30 травня 2008 року. Основною метою її реалізації було вдосконалення судової співпраці як на національному, так і на європейському рівнях. Згодом були розроблені стратегії на наступні періоди, включаючи до 2023 р.

Основні рекомендації щодо впровадження електронної демократії викладені у рекомендації CM/Rec

(2009) 1 км РС державам-членам від 18 лютого 2009 р. [1]. Вказаний документ містить дефініцію електронного правосуддя – це «використання ікт (інформаційних та комунікаційних технологій) у реалізації правосуддя усіма зацікавленими сторонами в юридичній сфері з метою підвищення ефективності та якості державних служб, зокрема для приватних осіб та підприємств. Це включає в себе електронний зв'язок і обмін даними, а також доступ до судової інформації».

Рекомендація Rec (2001) 3 КМ РС державам-членам «Щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій» вказує на необхідність забезпечення можливості: 1) відкриття провадження за допомогою електронних засобів; 2) здійснення подальших процесуальних дій у рамках провадження в середовищі електронного документообігу; 3) одержування відомостей про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи; 4) одержання інформації про результати провадження в електронній формі (п. 3) [2].

Регламент (ЄС) 2023/2844 про цифровізацію судової співпраці та доступ до правосуддя в транскордонних цивільних, комерційних і кримінальних справах, а також про внесення змін до певних актів у сфері судової співпраці, також відомий як Регламент «цифрового правосуддя», був прийнятий. прийнятий 13 грудня 2023 року [3].

Цей Регламент є важливим кроком у виконанні зобов'язань ЄС щодо модернізації транскордонних проваджень у європейському судовому просторі відповідно до принципу «цифрового за замовчуванням». До речі, цей принцип означає, що надання послуг у цифровому вигляді є кращим варіантом через єдину контактну точку. У судовому контексті це стосується цифрового спілкування між органами влади та сторонами. Він спрямований на підвищення ефективності обміну та зменшення витрат і адміністративного тягаря. У той же час, цей цифровий зсув означає, що всі необхідні гарантії повинні бути введені в дію, щоб запобігти соціальному відчуженню певних сторін судового процесу, одночасно забезпечуючи взаємну довіру між органами влади, сумісність і безпеку процесів і даних.

Регламент «Цифрове правосуддя» прагне знайти цей складний баланс шляхом встановлення єдиної правової бази для використання електронних комунікацій між, з одного боку, компетентними органами в транскордонних судових розглядах, а з іншого боку, між цими органами та сторонами. Регламент також передбачає узгоджені положення, що стосуються використання відеоконференцій, застосування електронних підписів, правових наслідків електронних документів та електронної оплати зборів.

Окрім того, на сьогодні діє Європейський портал електронного правосуддя як майбутнє електронне єдине вікно у сфері правосуддя. Мета створення поталу - надання інформації про системи правосуддя та покращити доступ до нього в ЄС 23 мовами [4]. В межах даного порталу можна знайти: правову інформацію щодо сімейних справ для транскордонних питань в ЄС; інформацію про законодавство, процедури, збори та форми щодо фінансових питань; інформацію про судові процедури в цивільних і кримінальних справах; детальну інформацію про процес судового позову в ЄС; інформаційні сторінки, що стосуються прав громадян ЄС; застосовне законодавство для громадян ЄС і судові рішення; інформацію про бізнес, земельні реєстри та реєстри банкрутства на рівні ЄС та національному рівні; інструменти для пошуку юристів у країнах ЄС; судова підготовка та професійні мережі.

Українська держава також докладає чимало зусиль, щоб не відставати від глобальної діджиталізації з використання інформаційно-комунікаційних технологій у запровадженні електронного правосуддя. В першу чергу, такі кроки зумовлені проєвропейським вектором зовнішньополітичного розвитку нашої держави та підписанням відповідних угод у цьому напрямі.

В Україні під електронним судочинством варто розуміти альтернативний спосіб здійснення правосуддя, чи лише частково існуючий на основі інформаційних технологій; це можливість учасників судового процесу здійснювати передбачені нормативно-правовими актами дії в електронній формі [5, с. 27].

Отже, розглянемо систему нормативно-правових актів, якими регламентовано порядок функціонування «Електронного суду» в адміністративному судочинстві України. У першу чергу, до національних джерел права у сфері регулювання електронного адміністративного судочинства відносяться Конституція України та Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016.

Конституцією України у розділі VIII «Правосуддя» встановлено загальні правила здійснення судочинства в Україні. Визначено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, система судів загальної юрисдикції в Україні будується за принципами територіальності і спеціалізації, вплив на суддів у будь-який спосіб заборонений, держава забезпечує фінансування судів і діяльності суддів [6]. Такі основні засади конституційно-правового регулювання в діяльності судів є непохитними та забезпечуються правовими заходами різних галузей права.

Основи суцільної інформатизації всіх сфер суспільного життя в Україні, у тому числі судочинство, були закладені Законом України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 р. №537-V5. Даним законодавчим актом однією із основних стратегічних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні було визначено розбудову інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх ікт в усі сфери суспільного життя і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Варто зазначити, що концепція «Електронний суд» була розроблена в Україні ще у 2012 р. державним підприємством «Інформаційні судові системи» на розвиток положень Закону України «Про

судоустрій та статус суддів» від 7 липня 2010 р. №2453-VI7, «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 р. №3262-IV тощо, а також Концепції галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи та Стратегічного плану розвитку судової влади в Україні на 2013–2015 роки.

Профільним законодавчим актом у досліджуваній сфері є Закон України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016, який став першим нормативно-правовим актом, яким започатковано функціонування в Україні електронного судочинства. Так, відповідно до ст. 15 цього Закону у судах функціонує Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує: ведення електронного діловодства; збереження справ та інших документів в електронному архіві; обмін документами та інформацією (надсилання та отримання документів та інформації, спільна робота з документами) в електронній формі між судами, іншими органами системи правосуддя, учасниками судового процесу, а також проведення відеоконференції в режимі реального часу; автоматизацію роботи судів; віддалений доступ користувачів цієї системи до будь-якої інформації, що в ній зберігається, в електронній формі відповідно до диференційованих прав доступу; інші функції, передбачені Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему [7].

Обов'язок щодо впровадження електронного суду та здійснення заходів щодо організації обміну електронними документами між судами та іншими державними органами та установами покладено на Державну судову адміністрацію України (ст. 152 Закону).

До інших законів України у сфері електронного судочинства необхідно віднести:

- Закон України «Про доступ до судових рішень» № 3262-VI від 22.12.2005;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» № 1416-IX від 27.04.2021;
- Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147-VIII від 03.10.2017;
- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 22.05.2003;
- Закон України «Про електронні довірчі послуги» № 2155-VIII від 05.10.2017;
- Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 5076-VI від 05.07.2012.

Вагоме місце у системі джерел права відіграють також підзаконні нормативно-правові акти, до яких необхідно віднести:

- Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене Рішенням Вищої ради правосуддя № 1845/0/15-21 від 17.08.2021;
- Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене Рішенням Ради суддів України № 25 від 2.04.2015;
- Інструкцію користувача підсистеми «Електронний суд» Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затвердженої Наказом ДП «Центр судових сервісів» від 22.08.2021 р. №74-ОД.

Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене Рішенням Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21 є основним підзаконним нормативно-правовим актом, який визначає порядок функціонування в судах та органах системи правосуддя підсистеми (модуля) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний суд» та порядок вчинення процесуальних дій в електронній формі з використанням таких підсистем.

Даним Положенням детально визначено порядок створення та надіслання до суду в електронному вигляді процесуальних чи інших документів, зокрема електронні документи створюються із застосуванням вбудованого текстового редактора шляхом заповнення форм документів, передбачених Інструкцією користувача Електронного суду, підписуються кваліфікованим електронним підписом (підписами) його підписувача (підписувачів) та надсилаються засобами відповідної підсистеми ЄСІТС (пп. 26 п. 2 розділ III Положення) [8].

До системи джерел права у сфері електронного адміністративного судочинства в Україні необхідно також віднести стратегічні правові акти, які встановлюють пріоритети реформування судової системи України:

Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015 – 2020 роки, схваленої Указом Президента України № 276/2015 від 20.05.2015 [9] - було визначено такий напрямок реформування судової системи України як поетапне запровадження інструментів «електронного правосуддя»;

Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки, затверджена 11 червня 2021 року Указом Президента України № 231/2021 [10] – визначила основні засади та напрями подальшого сталого функціонування та розвитку системи правосуддя з урахуванням кращих

міжнародних стандартів та практик та передбачає, що з метою покращення доступу до правосуддя необхідно забезпечити розвиток електронного судочинства з урахуванням світових стандартів у сфері інформаційних технологій, його інтегрування у національну інфраструктуру електронного врядування шляхом запровадження можливості розгляду онлайн певних категорій справ незалежно від місцезнаходження сторін і суду та інших сервісів електронного судочинства, а також впровадження сучасного електронного діловодства в суді, електронного ведення справ, електронних комунікацій із судом, кабінету судді та кабінету учасника процесу.

Висновки. Отже, аналіз нормативного регулювання функціонування електронного суду в Україні дає підстави стверджувати:

- цифровізація правосуддя сприяє раціоналізації та спрощенню судових процедур. Це також зменшує процедурні затримки та операційні витрати на користь громадян, підприємств, практикуючих юристів і органів правосуддя;

- «електронне правосуддя» можна визначити як використання технологій, інформаційних та комунікаційних систем для покращення доступу громадян до правосуддя та ефективних судових дій, які полягають у врегулюванні суперечок або накладенні кримінальних санкцій;

- специфіка «електронного судочинства» полягає у тому, що воно може реалізовуватися через надання учасникам судового процесу певних можливостей, а саме: 1) отримання інформації про стадію розгляду судової справи; 2) надсилання процесуальних документів через електронну пошту сторонам судового процесу; 3) надсилання судових повісток засобами електронного або мобільного зв'язку; 4) сплата судового збору онлайн;

- в Україні наявна система нормативно-правових актів, які регулюють досліджуваний напрям правосуддя. Разом із цим, на сьогодні спостерігається ще недостатній рівень деталізації окремих елементів у сфері електронного адміністративного судочинства на нормативному рівні, а також функціонування «електронного суду» на практиці. У зв'язку із вищезазначеним, можна констатувати необхідність у подальшій розробці, вдосконаленні та створенні узгодженої системи правових норм, які б належним чином регламентували усю специфіку функціонування «Електронного суду» в адміністративному судочинстві України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Рекомендації CM/Rec(2009)1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам від 18.02.2009 URL: [http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/2009/RecCM2009_1_and_Accomp_Docs/Recommendation%20CM_Rec\(2009\)1E_FINAL.asp#TopOfPage](http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/2009/RecCM2009_1_and_Accomp_Docs/Recommendation%20CM_Rec(2009)1E_FINAL.asp#TopOfPage).
2. Рекомендація Rec (2001)3 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій» від 28.02.2001. URL: [http://sc.gov.ua/uploads/tiny_mce/files/5.%20%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20Rec%20\(2001\)%203.pdf](http://sc.gov.ua/uploads/tiny_mce/files/5.%20%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20Rec%20(2001)%203.pdf)
3. Регламент (ЄС) 2023/2844 Європейського парламенту та Ради від 13 грудня 2023 року URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2844>
4. European e-Justice URL: <https://e-justice.europa.eu/home?action=home>
5. Романенкова С.В. Поняття електронного правосуддя, його генезис та впровадження у правозастосовну практику розвинених країн. *Господарський та цивільний процес*. 2013. № 4. С. 26–31.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
8. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: затв. Рішенням Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 р. № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>
9. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015 – 2020 роки: затв. Указом Президента України від 20.05.2015 р. № 276/2015 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137>.
10. Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: затв. Указом Президента України від 11.06.2021 р. № 231/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137>.

REFERENCES:

1. Rekomendatsii CM/Rec(2009)1 Komitetu Ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam. (2009, February 18). [Recommendations CM/Rec(2009)1 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states]. Retrieved from: [http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/2009/RecCM2009_1_and_Accomp_Docs/Recommendation%20CM_Rec\(2009\)1E_FINAL.asp#TopOfPage](http://www.coe.int/t/dgap/democracy/Activities/GGIS/CAHDE/2009/RecCM2009_1_and_Accomp_Docs/Recommendation%20CM_Rec(2009)1E_FINAL.asp#TopOfPage) [in English].
2. Rekomendatsiia Rec (2001)3 Komitetu Ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam «Shchodo nadannia hromadianam sudovykh ta inshykh yurydychnykh posluh z vykorystanniam novitnykh tekhnolohii». (2001, February 28). [Recommendation Rec (2001)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states]

"Regarding the provision of judicial and other legal services to citizens using the latest technologies"]. Retrieved from: <https://old.vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/rek-2001-3.pdf> [in Ukrainian].

3. Rehlament (IeS) 2023/2844 Yevropeiskoho parlamentu ta Rady. (2023, December 13). [Regulation (EU) 2023/2844 of the European Parliament and of the Council]. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/2844> [in English].

4. European e-Justice. Retrieved from: <https://e-justice.europa.eu/home?action=home> [in English].

5. Romanenkova, S.V. (2013). Poniattia elektronnoho pravosuddia, yoho henezys ta vprovadzhennia u pravozastosovnu praktyku rozvynenykh krain. [The concept of electronic justice, its genesis and implementation in the law enforcement practice of developed countries]. *Hospodarskyi ta tsyvilnyi protses*. № 4. 26–31. [in Ukrainian].

6. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 254k/96-VR*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

7. Pro sudoustrii i status suddiv. (2016, June 2). [On the the judiciary and the status of judges]. *Zakon Ukrainy № 1402-VIII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> [in Ukrainian].

8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok funktsionuvannia okremykh pidsystem (moduliv) Yedynoi sudovoi informatsiino-telekomunikatsiinoi systemy. (2021, August 17). [On the approval of the Regulation on the procedure for the functioning of individual subsystems (modules) of the Unified Judicial Information and Telecommunication System]. *Rishennia Vyshchoi rady pravosuddia № 1845/0/15-21*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> [in Ukrainian].

9. Stratehiia reformuvannia sudoustroiu, sudochnstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015 – 2020 roky. (2015, May 20). [Strategy for reforming the judiciary, judiciary and related legal institutions for 2015-2020]. *Zatv. Ukazom Prezydenta Ukrainy № 276/2015*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276/2015> [in Ukrainian].

10. Stratehiia rozvytku systemy pravosuddia ta konstytutsiinoho sudochnstva na 2021-2023 roky. (2021, June 11). [Strategy for the development of the justice system and constitutional judiciary for 2021-2023]. *Zatv. Ukazom Prezydenta Ukrainy № 231/2021*. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 9.11.2023

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-15-301-305

Павловська Наталія Володимирівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та історії права

ДВНЗ «Київського національного економічного університету

імені Вадима Гетьмана»

e-mail: wwwpav@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-3311-0364>

КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ СПРАВИ

У даній статті визначено поняття, характерні ознаки, особливості та види контролю як інструменту публічного адміністрування.

Основною метою виступає дослідження взаємовідносин суб'єктів державного управління з метою підтримання законності та дисципліни в державному управлінні. Цілі контролю можна поділити на стратегічну та тактичну (або прикладну). Стратегічною ціллю контролю є забезпечення законності й дисципліни в суспільстві взагалі і в державному управлінні зокрема.

Контроль є важливим інструментом публічного адміністрування, спрямованим на забезпечення ефективності, ефективності та законності управлінських процесів та діяльності органів влади. Цей інструмент використовується для перевірки виконання законодавства, нормативних актів, політики та програм, а також для забезпечення відповідності цих дій прийнятним стандартам і критеріям.

Контроль як інструмент публічного адміністрування ветеринарної справи – є ключовим засобом забезпечення законності та дисципліни, що сприяє ефективній реалізації державної політики в галузі охорони здоров'я тварин та безпеки харчових продуктів через оцінку та корекцію дій, відповідно до потреб громадського здоров'я, при цьому він діє як превентивний захід проти правопорушень і сприяє підвищенню рівня прозорості та підзвітності у даній галузі.

Контроль як інститут публічного адміністрування ветеринарної справи має наступні ознаки: контроль спрямований на виявлення та усунення порушень законодавства та внутрішньо-організаційних правил; здійснюється через систематичні перевірки та оцінки з метою забезпечення відповідності діяльності суб'єктів галузевим стандартам та